

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Budapest Főváros Józsefvárosi Önkormányzat

2010. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Az átfogó értékelés elkészítését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése írja elő. A tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete tartalmazza.

Tartalomjegyzék

1. Budapest Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói	
.....	
5	
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni támogatások	
.....	
8	
2.1. Gyermekvédelmi Iroda ügyiratforgalmi és ügyfélforgalmi adatai	
.....	
8	
2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	
.....	
9	
2.3. Óvodáztatási támogatás	
.....	
9	
2.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	
.....	
9	
3. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások	
3.1. Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekek Átmeneti Otthona	
.....	
11	
3.1.1. Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat	
.....	
11	
3.1.2. Krízislakások	
.....	
26	

	3.1.3.	Gyermekek	Átmeneti	Otthona	28
	3.2.	Józsefvárosi	Egyesített	Bölcsődék	33
	4.	Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések			36
	5.	A Gyámhivatal hatósági intézkedései, feladatai			43
	6.	Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján			49
	7.	Tájékoztató a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról, a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetőkről			50
		7.1.A	bűnmegelőzési	program főbb pontjai	50
		7.2.	Tájékoztató a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetőkről		51
	8.	Együttműködés a kerületi civil szervezetekkel			55

I. Budapest Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói

Társadalmi összetétel, szociális helyzet jellemzői

A VIII. kerület bejelentett lakóhellyel rendelkező lakosainak száma 2009. december 31-én 69.199 fő, tartózkodási hellyel rendelkező 14.519 fő volt. A lakosok száma összesen 83.718 fő volt.

A gyermekvédelmi feladatok a 0 –tól 25 éves korosztályt érintik.

	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-25 év
<i>Lakóhely</i>	1 732	1 573	4 051	2 585	5 747
<i>Tartózkodási hely</i>	86	155	410	309	1 788
<i>Település szintű</i>	9	8	31	12	46
Összesen:	1 827	1 736	4 492	2 906	7 581
Mindösszesen:	18 542				

A gyermekek családjainak szociális jellemzője

A Józsefvárosban élő gyermekek és családjaik társadalmi státusza, szociális helyzete szoros összefüggésben van a lakás, lakóház minőségével, melyben élnek. A gyengébb minőségű, kicsi, többnyire komfort nélküli lakásokban laknak a rosszabb szociális helyzetű, általában alacsony társadalmi státuszú, alacsony iskolai végzettségű emberek. Köztük magas a munkanélküliek aránya, különösen a tartós munkanélkülieké, a segélyekből, és alkalmi munkákból élők. Szintén nagy a gyermekes családok között a díjhátralékosok aránya, akik még a kis lakások alacsonyabb fenntartási költségeit sem tudják fedezni.

A lakosságon belül kimagasló a roma családok aránya (pontos adatok nincsenek). Különböző társadalmi rétegekhez tartoznak ugyan, de a hátrányos helyzetűek között felülreprezentáltak. Nagy a különbség a régebben itt lakók – bár a 90-es évek munkanélkülisége őket érintette, közülük sokan ma már jobb körülmények között élnek - és a frissen, vidékről beköltözők között.

A Józsefvárosi Családsegítő Szolgálatban megjelent ügyfelek gazdasági aktivitását mutatja a lenti kördiagram. Felhívom a figyelmet arra a mutatóra, miszerint a megjelent ügyfelek közül csak 18 %-a az aktív kereső.

A szolgáltatást igénybe vevők 63 %-a anyagi eredetű segítségnyújtásért fordult a szolgálathoz.

Külön problémás csoportot jelentenek a bizonytalan lakhatással rendelkező családok. Közéjük tartoznak a jogcím nélküli bérlők, a bejelentett lakcímmel nem rendelkező szociális lakáshasználók, rokonokhoz felköltözők, illetve az önkényes lakásfoglalók. E kategóriák helyzete persze igen eltérő. A bejelentett lakcímmel nem rendelkező kliensek a szociális ellátásokból nem részesülhetnek, amely igen érzékenyen érinti a gyermekes családokat. A 146/1993.(X.26.) Korm. rendelet biztosítja a közterületre való bejelentkezést, azért, hogy bizonyos támogatásokban, ellátásokban ők is részesülhessenek.

Minőségében más problémát jelentenek az önkényes lakásfoglalók, ezeknek a családoknak a száma igen jelentős a kerületben. Főként vidékről felköltözők, számottevő közöttük a gyermekes családok, melyek időnként bekerülnek a szociális ellátórendszer látókörébe, de helyzetük nehezen követhető, mivel lakhelyüket gyakran változtatják. Ezek a családok általában alkalmi munkából élnek, a gyermekeik óvodába, iskolába nem, vagy csak időszakosan járnak, a legmarginalizálódottabb csoporthoz tartoznak.

Nagyon gyakori probléma az önkényes lakásfoglalók kilakoltatásánál a gyermekek elhelyezésének kérdése.

Az önkényes családok felé a legkisebb a tolerancia az önkormányzat és lakosság részéről egyaránt, elsősorban egyes családok szélsőségesen deviáns viselkedése miatt, mely erős kihatással van egy-egy szűkebb terület életminőségére.

A kerületben különösen kedvezőtlen azoknak a gyermekes családoknak az aránya, ahol az aktív korú felnőttek tartósan munkanélküliek, alacsony iskolázottságúak. Ezeknél a családoknál hatékony beavatkozás hiányában a kedvezőtlen társadalmi helyzet a gyermekeknél újratermelődik.

A kerületben élők egészségi állapota az átlagosnál jelentősen rosszabb, ami részben a korösszetétellel (előregedés), részben a rossz szociális helyzettel van összefüggésben.

Általánosan is jellemző, hogy a lakosság körében a mentális és pszichiátriai betegek aránya jóval magasabb az átlagnál.

Az itt élők rossz anyagi helyzetét tükrözi az is, hogy a hozzánk forduló klienseink mintegy felének nem elegendő a havi jövedelme kiadásaik fedezésére, illetve hónap végén nehézségeik vannak.

A lakásfenntartással kapcsolatos hátralékok problémája a háztartások nagy részének komoly gondot okoz.

Általánosan is jellemző, hogy a lakosság körében a pszichiátriai betegek aránya jóval magasabb az átlagnál.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

2.1. A Gyermekvédelmi Iroda ügyiratforgalma

	Megnevezés	Üi.sz(db)	
		2009.év	2010.év
1	Főszámmal iktatott	4143	5003
2	Alszámmal iktatott	6634	9534
3	gyermekvédelmi támogatásokkal kapcs. Főszám:	3457	3886
	Alszám:	4982	5538
4	hatósági gyermekvédelmi ügyekkel kapcs. főszám	686	816
5	hatósági gyermekvédelmi ügyekkel kapcs. alszám	1652	4297

A Gyermekvédelmi Iroda forgalma a főszámmal iktatott ügyiratokban az előző évhez képest 860-al emelkedett, az alszámokra iktatott anyagok pedig 2900 –al emelkedtek.

Ez konkrétan azt jelenti, hogy 5003 ügyféllel dolgozunk és az ügyeikhez kapcsolódó anyagok száma pedig 9534 ügyirat. Ezt az anyagmennyiséget dolgozzuk fel ahhoz, hogy az ügyben döntéseket tudjunk hozni.

Gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos ügyiratok főszáma 2010-ben 3886 db, ezekhez kapcsolódó háttéranyagok száma pedig 5538. Az előző évhez képest 429 főszámmal és 556 alszámmal emelkedett.

A hatósági gyermekvédelmi ügyekkel kapcsolatos főszám 816 db, ez az előző évhez képest 130-al emelkedett. Ennek ellenére azonban ez sokkal több gyermeket érintett, hiszen egy ügyiratban szerepelnek az egy családban élő gyermekek.

Mutatja ezt a növekedést, hogy a hatósági gyermekvédelmi ügyek alszáma 2645-el emelkedett. Ez horribilis mennyiség, az előző évhez képest. A nagyon jelentős növekedés oka, az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének a bevezetése, és az ezzel együttjáró védelembe vétel, valamint a jelzőrendszer sokkal aktívabb együttműködése.

A feladatainkat heten láttuk el az elmúlt évben. Egy munkatársunk az előző évben is tartósan táppénzen volt, tehát az érdemi munkát hatan végeztük el. Valamennyi ügyintézőnek felsőfokú végzettsége és szakvizsgája van egy kivétellel, de annak megszerzése is folyamatban van.

2010. évben munkavégzésük során a Gyermekvédelmi Iroda munkatársai 5959 határozatot, és 1167 végzést hoztak. Ez az előző évhez képest emelkedett, 469 határozattal, és egy végzéssel.

Saját hatáskörben módosított, vagy visszavont döntések száma, kettő. Államigazgatási úton megtámadott döntések száma három, egyéb jogorvoslattal pedig kettő.

Ebből helyben hagyott egy, megsemmisített döntés pedig egy volt.

2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A juttatásban részesült gyermekek száma az előző évhez képest emelkedett, de azt is el lehet mondani, hogy ez évek óta tartó tendencia. 2010-ben 1890 új igény volt a támogatásra.

A 2010-es évben 3214 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Az egyszeri kifizetések száma és összege júliusban 1718 és decemberben 1718 gyermek családjá számára összesen, 36.516.800 forintot jelentett.

2.3. Óvodáztatási támogatás

A támogatás rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kötött. 2010-ben, a megállapított óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma 44. Ezen belül új támogatási igény összesen 19 gyermek esetében volt. Ehhez kapcsolódóan és a már meglévő óvodáztatási támogatásokhoz kapcsolódó egyszeri juttatások során 1.114.000 forint lett kifizetve a családok számára.

2.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő Testülete 32. 986.000 ezer forinttal támogatta -- rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény -- 2010-ben Józsefvárosban, a hátrányos helyzetű gyermekeket és azok családjait.

Ez 1939 meghozott határozatot jelentett a rendkívüli támogatások döntések terén.

Tankönyvtámogatás

A Gyermekvédelmi Iroda éves költségvetésében a tankönyv-támogatás előirányzata 8.000.000 forint, az iskoláink által igényelt összeg azonban 9.882.364, Ft. volt.

A megoldás érdekében költségvetési előirányzatot módosított a Képviselő-testület. Szükséges volt felhívni az oktatási intézmények vezetőinek figyelmét arra, hogy az ingyenes tankönyv-támogatást más módon is igyekezzenek megoldani, az arra rászorult diákok számára. Iskolai kölcsönzéssel, illetve tanulószobai használattal próbálják meg biztosítani az ingyenes tankönyv használatot.

A 2009-es évben, összesen 8.495.265 forint támogatást jelentett, a 2010-es évben pedig ez az összeg 9.400.000 forintra emelkedett, ez 1.095.000 forinttal több, mint az előző évben.

Étkeztérítési támogatásban 21 gyermek részesült a 2010-es évben. Összességében a támogatás 214.803 forint volt.

Ingyenes nyári gyermekétkeztetés

2010-ben is részesültek a józsefvárosi rászoruló gyermekek ingyenes nyári étkeztetésben, immár a hatodik alkalommal. A jogosultak körére javaslatot a Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat tett.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat a szociális nyári gyermekétkeztetés támogatására benyújtott igénye alapján 270 főre 13980 étkezési napra 5.172.600.-Ft támogatást nyert, központosított állami támogatásként. Az elmúlt évhez hasonlóan a szociális nyári gyermekétkeztetés lebonyolítását a Józsefvárosi Családsegítő Szolgálat és a Józsefvárosi Kulturális és Sport Nonprofit Korlátolt felelősségű Társaság bonyolította a 2010. június 16 napjától 2010. augusztus 31. napjáig terjedő időszakban. Ez 54 munkanapra 270 fő gyermek részére volt ingyenes étkezési lehetőség.

Táboroztatás

A 2010-es évben a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő- testülete **574 józsefvárosi gyermek** táboroztatását támogatta **5.588.820 Ft,- al.**

A gyermekek az oktatási-nevelési intézmények, valamint a Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekek Átmeneti Otthona által benyújtott és elfogadásra javasolt kérelmek alapján lettek támogatva. A gyermekek táboroztatásán túlmenően a táboroztatást végző közalkalmazottak díjazására is kiterjed a támogatás, ők külön rendelet alapján részesülnek megbízási díjban.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekek Átmeneti Otthona

3.1.1 Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat

A 2010. évben összesen 1001 gyermek és fiatalkorú számára nyújtott Szolgálatunk segítséget, amely 647 családot jelentett. Az elmúlt évben alapellátás keretében 205 gyermeket (128 család), védelembe vétellel 127 gyermeket (76 család) gondoztunk. Átmeneti nevelésben 628 fiatal volt Szolgálatunknál nyilvántartva (409 család), tartós neveltként 27 fiatal (22 család) szerepelt. Utógondozást 14 fiatal számára biztosítottunk (12 család). A fenti számokból egyértelműen látszik, hogy az átmeneti nevelésbe került fiatalok igen kis százaléka kerül vissza vérszerinti családjába, mely arra utal, hogy a bekerülési problémák nagy része olyan (hajléktalanság, szülői alkalmatlanság, súlyos anyagi problémák) amely a szociális munka eszközeivel nem orvosolhatóak. A 127 védelembe vett gyermeknél az esetek 60%-ban egy évnél hosszabb ideje fennálló védelembe vételről van szó, miután a családok életében nem történt előremozdulás. Ugyan ez mondható el az alapellátásban gondozott családokról is, hogy általában az alapellátásos gondozás hosszú évekig tart, így Szolgálatunknak nem nagyon van lehetősége eseteket lezárni, ugyanakkor évről évre egyre több új eset indul. Továbbá 1750 olyan gyermek és fiatal családjával vette fel a Szolgálat a kapcsolatot, ahol nem volt

folyamatos gondozás csak időnként tanácsadásra, információkérésre, hivatalos ügy intézésére jött be a család, illetve a társintézmények valamint a hatóságok egyszeri környezettanulmány elkészítésére kérték fel Szolgálatunkat.

A 2010. évben a leggyakoribb kapcsolatfelvétel a családokkal a jelzőrendszer tagjainak jelzésére indult, 127 esetben, mely azt jelenti, hogy a jelzőrendszer tagjaival kiépült, élő és jól működő a Gyermekjóléti Szolgálat együttműködése a jelzőrendszer tagjai ismerik a Szolgálat feladat és hatáskörét, tisztában vannak azzal, hogy mikor és milyen formában kell jelzésüket megküldeniük. 31 esetben történt a Gyámhatóság kezdeményezésére a kapcsolatfelvétel, illetve a 2010. évben 29 esetben rendelt el új védelembe vételt a Gyámhatóság, mellyel, a Szolgálatunkkal történő együttműködésre kötelezte a családokat. Kerületen kívül működő más gyermekjóléti szolgálat 20 esetben értesítette Szolgálatunkat, hogy az ellátási területünkre költözött a család, és kérte a családdal történő kapcsolatfelvételt. 9 esetben jelezte a szülő saját maga, hogy olyan problémája van, melyet önerőből nem tud megoldani, s kérte a Szolgálat segítségét. A 2010. évben azonban egyetlen egy esetben sem fordult elő, hogy a fiatalok saját maga kereste volna fel intézményünket problémájával.

1645 esetben érkezett konkrét problémáról jelzés a jelzőrendszer tagjaitól Szolgálatunkhoz, melyben intézkedésünket kérték. A legtöbb problémát az oktatási intézmények jelezték, 543 esetben, általában iskolai hiányzásokat, a fiatalok durva, agresszív megnyilvánulásait, illetve a szülők elhanyagoló magatartását. 487 esetben kereste meg Szolgálatunkat a jegyzői Gyámhatóság, Gyámhivatal, általában környezettanulmány készítése céljából, valamint a hozzájuk érkezett jelzések kivizsgálásának okán. Egyéb más szociális intézmények 187 esetben, átmeneti gondozást biztosítók 133 esetben kérték az együttműködésünket, illetve információadásunkat egy-egy család esetében. Kimagaslóan magas volt a 2010. évben a Rendőrségek által kért intézkedések száma, mely legtöbbször védelembe vétel kezdeményezésére irányult a fiatalok bűnelkövetései miatt, mint egy 80 esetben. Védőnőktől, kórházak szociális munkásaitól 72 esetben kaptunk intézkedésre vonatkozó levelet, az esetek nagy részében súlyos elhanyagolás, illetve kábítószer használat miatt a gyermek nevelésére alkalmatlanná vált szülőkről. A bölcsődékekkel is igen szoros volt az elmúlt évben a Szolgálat együttműködése, mint egy 49 esetben kértek segítséget a kerületi bölcsődék. A pártfogó felügyelet, mint egy 41 esetben értesítette Szolgálatunkat arról, hogy a kerületünkben élő fiatalok pártfogó felügyelet alá kerültek, s miután a módosított Gyvt.

értelmében a védelembe vétel pártfogó felügyelet alatt is elrendelhető. Minden egyes esetben Szolgálatunk felkereste az adott fiataalt és családját, illetve megkerestük az érintett oktatási intézményt is annak érdekében, hogy el tudjuk dönteni, hogy szükséges –ezen a pártfogó felügyelet mellett a védelembe vétel is. Ami igen érdekes, hogy 14 esetben kaptunk állampolgári bejelentést intézkedéskérés végett, de ezek minden esetben alaptalanok voltak, utóbb kiderült, hogy szomszédi viták álltak a háttérben.

Józsefvárosban, mint már említettem a szociális munka eszközeivel igen nehezen orvosolható problémákról kell beszélnünk. A problémák sorát az anyagi jellegű problémák vezették a rangsort, mindösszesen 878 esetben nyújtottunk segítséget ez ügyben. Ez 365 gyermeket érintett. Ezt követte a gyermekneveléssel kapcsolatos problémák köre, 442 esetben, mely 122 gyermeket jelentett. Minden beszámolómban leírtam az elmúlt évek során, hogy Józsefvárosban egyre nagyobb problémát jelent a gyermekpszichiátria ellátás hiánya, mert nagyon sok fiatal küzd beilleszkedési problémákkal, személyiségzavarokkal melyek komoly problémát okoznak a gyermekintézményekbe történő beilleszkedés során, 2010-ben 214 esetben szembesültünk ilyen nehézséggel, mely 105 gyereket érintett. Magatartás zavarral 193 esetben adtunk tanácsot, 79 fiatal számára. A tavalyi évhez hasonlóan a családi konfliktusok száma sem lett kevesebb, mintegy 168 esetben próbáltunk meg segíteni, mely 65 fiatal életét nehezítette meg. A nem megfelelő szülői életvitel 275 esetben, 128 gyerek fejlődését veszélyeztette. Sajnálatos módon az elhanyagolások száma sem lett kevesebb a tavalyi évben, 91 esetben, 42 gyermek érintettségét jelentette. Fizikai bántalmazásra 40 esetben, 28 fiatallal kapcsolatban derült fény, szenvedélybetegség miatt, pedig 66 esetben tettünk lépéseket, mely 34 fiataalt érintett.

Sajnálatos módon a kerületben igen komoly problémát jelent a fiatalok bűnelkövető magatartása. A 2010. évben gyermekkorú 10 esetben, fiatalkorú, pedig 57 esetben követett valamilyen szabálysértést, míg a bűnelkövető gyermekkel 10 esetben, fiatalkorúval 33 esetben került Szolgálatunk kapcsolatba. Összesen 110 fiatal és gyermekkorú került az Intézmény látókörébe valamilyen szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt. Ez az ellátottak 10%-a.

Az elmúlt évben gyermekbántalmazás ügyében összesen 53 esetben tett intézkedést Szolgálatunk. Ebből 22 esetben fizikai, 29 esetben lelki bántalmazás, illetve 2 esetben szexuális zaklatás miatt. Az 53 esetből 43 esetben családon belüli bántalmazás történt, és 10 esetben fordult elő családon kívüli bántalmazás. Ami megdöbbentő, hogy 2-2 esetben (fizikai és lelki) valamilyen intézményi munkatárs általi bántalmazás történt.

A kerületben óriási problémát jelent a családok lakhatásának hiánya, illetve a nem megfelelő lakhatási körülményeik. Vizes, dohos, zsúfolt, sötét, penészes, rovaroktól hemzsegő lakásokban él a klienseink nagy része. A lakhatás hiánya miatt családok átmeneti otthonában összesen 19 családot helyeztünk el, összesen 42 gyermekkel. Gyermek Átmeneti Otthonába 38 gyereket küldtünk, ebből 10 főt védelembe vétel mellett. Helyettes szülői ellátást egyetlen egy esetben sem vettünk igénybe.

A 2010. évben összesen 4459 esetben került sor családlátogatásra. Tanácsadásra 4341 esetben volt szükség. 564 esetben találkozott Szolgálatunk olyan problémával, mely a kompetenciáját meghaladta, így egyéb más társszakmákhoz kellett a klienseinket irányítani. Nagyon sok olyan családdal kerültünk kapcsolatba, akik összetett súlyos problémákkal küzdöttek, így a sikeres családgondozás érdekében 210 esetben tartottunk szakmaközi megbeszélést más intézményekben dolgozó szakemberekkel, illetve 46 esetben hívtunk össze esetkonferenciát ahol a családdal és a velük kapcsolatban levő szakemberekkel közösen határoztuk meg a gondozás irányát.

Szolgálatunknál ingyenes jogi segítségnyújtási szolgáltatás is segíti a kerületben lakók helyzetének rendezését. A 2010. évben összesen 152 családnak biztosított Intézményünk jogi tanácsadást. Heti 6 órában szeptembertől pszichológiai tanácsadás is működik az Intézménybe, melynek során a szülőknek szeretnénk segítséget nyújtani gyermeknevelésükhöz, szülői szerepeiknek megerősítéséhez. Szeptembertől 22 szülő vette igénybe a szolgáltatást. A kerületben lakó fiatalok körében igen komoly probléma a tanulási nehézség, így Szolgálatunk fejlesztőpedagógus segítségével a 2010. évben 23 gyermek számára nyújtott fejlesztést.

A 2010. évben is komoly problémát jelentett a Szolgálatunk számára, hogy az igen magas esetszám miatt, nem tudott olyan hatékony lenni a családgondozás, mint ahogyan az elvárható lehetett volna. A 2010 szeptemberében életbe lépett családi pótlék felfüggesztésére vonatkozó jogszabály miatt, szinte lehetetlenné vált a családgondozás. Szeptembertől decemberig összesen 237 tárgyaláson voltak a Szolgálat munkatársai, ami szinte fizikai lehetetlenség volt. Ugyanakkor az iskolai hiányzás csak egy kis szelete azoknak a problémáknak, amikre Szolgálatunknak reagálnia kellett.

Továbbra is nagy gond a munkanélküliség, a mélyszegénység, illetve mind a felnőtt, mind pedig a gyermekpszichiátriai ellátás hiánya, a családok teljes eladósodása, a közüzemi díjtartozásaik miatt a lakásokban kikapcsolt áram valamint gázszolgáltatás.

2010. évben induló esetek gondozási tevékenység szerinti megoszlása

A Szolgálat szabadidős programjai, szolgáltatásai:

A Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermek Átmeneti Otthonának Gyerek Klubja a korábbi évekhez hasonlóan 2010 évben is számos programmal várta a kerületi gyerekeket. A Gyerek Klubban belül Magántanulói Klub, Nyári Napközis Tábor, pótvizsgára felkészítő foglalkozás, iskolai csoportos szociális munka és hagyományörző kreatív foglalkozás várta a klubba betérő fiatalokat.

A 2009/2010-es tanév II félévében folytattuk a Práter Általános Iskolában a magántanulók csoportos foglalkoztatását. Az iskola által megtervezett órarendnek megfelelően, hetente kétszer, kedden és csütörtökön 8.30-11.00 óra közötti időpontban tartottuk a foglalkozásokat. A Magántanulói Klubot igénybe vevő fiatalok nagy része túlkoros, súlyos magatartási, beilleszkedési problémával küzdő fiatal volt. A fiatalokat nagyon nehezen lehetett motiválni arra, hogy látogassák a foglalkozásokat, mivel a konzultációra való bejárás sem volt kötelező számukra. A fiatalok napjuk jelentős részét alvással, pihenéssel, haverokkal, szórakozóhelyeken töltik, s nemegyszer éjszakába nyúlóan számítógépeznek.

Hagyományörző foglalkozás keretében Húsvétra készülve tojást festettünk, illetve különféle tojásdíszítő technikával is megismerkedtünk. A gyerekek körében nagy sikert aratott a hungarocell tojás flitteres gyönggyel, valamint a papírból készült tojás decoupage - szalvétatechnikával való ékesítése, ami már a mai kordíszítő motívumai közé tartozik. A hagyományápolás keretében felelevenítettük a régi kor szokásait, hagyományait is.

Szolgálatunk is szerepet vállalt a Józsefvárosban élő gyerekek számára szervezett „Gyereknep” szervezésében és lebonyolításában. Különböző szórakozási lehetőségeket, ügyességi vetélkedőket, kézműves foglalkozásokat biztosítottunk a kerületi gyerekeknek.

A Magántanulói Klub 6 fiatalnak nyújtott segítséget egyéni foglalkozás keretében az iskolai tananyag elsajátításában, az osztályozóvizsgára való felkészítésükben. A Gyerek Klubunkban 16 fiatal készült fel a pótvizsgára. Hétfőtől péntekig 8.30 és 12.00 óra között folyt a felkészítés. A kezdeti lelkesedés azonban hamar elmúlt, a tanulói létszám a felkészítés végére már jócskán megcsappant. Több olyan tanuló is volt, akinek könyve sem volt, s ennek beszerzése is gondot okozott. A tanulók 25 %-a vizsgázott eredményesen felkészítésünk során, a többiek évismétlők lettek. Azok a tanulók, akik rendszeren készültek, s részt vettek a felkészítő alkalmakon sikeresen vizsgáztak. A gyerekek nagy része csak annyit tanult, amennyit a foglalkozáson elsajátított, az otthoni feladatokat általában nem csinálták meg.

Több iskolából is kaptunk tematikát, illetve tankönyveket a könyvtárból a felkészítéshez, ami nagyban megkönnyítette a munkánkat.

Nyári Napközis táborunkban, 7 hetet tölthettek el az ide látogató józsefvárosi gyermekek. Hétfőtől-péntekig, 13.00 óra és 17.00 óra között tartottuk foglalkozásainkat. Kéthetes turnusokban, összesen 81 gyermek vett részt rajta. Megfordult a 3 éves gyerektől a 18 éves fiatal is, ami kissé megnehezítette a munkánkat, hiszen a kicsik külön felügyeletet, egyéni foglalkozást igényeltek. A foglalkozásainkat emiatt több alkalommal is kiscsoportos bontásban tartottuk. A tábor nemcsak a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltéséhez nyújtott segítséget, a családok is tehermentesültek a foglalkozás idejére, hisz a gyerekek felügyelete is biztosítva volt. Többször előfordult, hogy a szülők már 12 óra után hozták a gyermekeket. Ilyenkor a foglalkozás kezdetéig biztosítottuk a gyermekek felügyeletét. Néhány szülő a foglalkozásokba is bekapcsolódott, nyomon követve gyermeke munkáját. A gyerekek részére elsősorban kézműves foglalkozásokat tartottunk, illetve hetente két alkalommal, szerdán és pénteken a konyhaművészet fortélyaira oktattuk őket. Szerdánként intézményen kívüli programok várták a fiatalokat. Többször is szerveztünk csoportot a Népligetbe, a környező játszótérre. A kézműves foglalkozások alkalmával új technikákat tanítottunk a gyerekeknek. A gyöngyfűzésnek és az ablakmatrica festésnek volt a legnagyobb sikere, de a gyerekekkel gyöngyből Józsefváros címerét is sikerült elkészítenünk. Bár a foglalkozásokat előre elkészített tematika alapján építettük fel, de mindig biztosítottuk a szabad választás lehetőségét.

A táborban a gyerekek ellátása a tavalyi évhez hasonlóan zajlott. Az uzsonnát a Gyermek Átmeneti Otthona biztosította. Az uzsonnakészítésbe a gyerekeket is bevontuk. A tavalyi évben is előfordult, hogy a gyermekek éhesen érkeztek a napközibe, így a foglalkozásokat sokszor kezdtük „uzsonnával”. Nagyon népszerűek voltak azok a napok, amiken közösen főztünk. A fiúk éppúgy kivették a részüket a sütés-főzésből, mint a lányok. A kisebb gyerekek voltak a legaktívabbak. A tavalyi évben többször a szülők is besegítettek. Készült pizza, fánk, muffin, narancsos csirke és sok más finomság. A főzőcskézés után együtt tettük rendbe a klubot. Így sikerült a házimunka többféle formájába is bevonni a gyerekeket, s gyakorolhatták, hogyan működik a családban a feladatmegosztás. A táborzáró buliján grilleztünk, finom fánkot sütöttünk.

2010. május elsején egy 21 fős gyerek csoporttal és 4 kísérővel a szentendrei Skanzenbe tettünk látogatást. A kirándulásra külön buszt béreltünk, s így sokkal kényelmesebben, s még

olcsóbban is utazhattunk. Megnézhettünk egy népmesét, kirakodóvásárt, s számos program várt ránk. A Skanzen vasútra is felszálltunk, így sikerült a Múzeum egész területét bejárnunk. 2010-ben 24 gyereket táboroztattunk Káptalanfüreden. 4 felnőtt kíséretében augusztus 2-től augusztus 7-ig. A gyermekek hátrányos helyzetű családokból kerültek ki, többségüknek az egyetlen lehetőség volt a nyári kikapcsolódásra.

2010. augusztus 4-én a Gyermekek Átmeneti Otthonának lakóival közösen 16 fő részvételével látogatást tettünk a Fővárosi Növény és Állatkertben.

2010. augusztus 17-én a Grundra mentünk. Leginkább a lézeres csata tetszett gyerekeinknek. 20 fővel vettünk részt a játékban, amit a gyerekek nagyon élveztek.

A 2010/2011-es tanévtől a Práter Általános Iskola kérésére a csoportos foglalkozásainkat délután időpontra tettük át, így még inkább megnőtt az érdeklődés a gyermekek körében. A foglalkozásokra kedden és csütörtökön 13.00-15.00 óra között került sor, az iskola által biztosított külön teremben. Munkánk eredményességéhez nagyban hozzájárul a pedagógusok illetve a gyermekvédelmi felelős segítsége. A napközis tanulók jutalomból látogathatják a foglalkozásokat. A foglalkozások célkitűzése a kreativitás fejlesztése, szórakozás, játék biztosítása, fiatalok személyiségfejlődésének elősegítése, közösségformálás, deviáns jelenségek megelőzése. A foglalkozásokon az elmúlt évben 168 gyerek vett részt (Statisztika 2010 évi halmazott adat). A gyerekek körében nagyon népszerű a gyöngyfűzés, a festés és az ablakmatrica készítés.

December 6-án és 7-én Télapó ünnepséget szerveztünk. A két napon Télapónk 63 gyerek számára osztott ajándékot, 150 gyermeknek pedig mikulás csomagot osztottunk.

„Adventi előkészületek” foglalkozásainkon mézeskalácsot sütöttünk és díszítettünk, gyöngyből karácsonyfára díszeket fűztünk, valamint adventi koszorút készítettünk. A gyöngyből készített karácsonyfadíszeknek nagy sikere volt a gyerekek körében.

3.1.2. Krízislakások

A Józsefvárosi Gyermekjóléti Szolgálat Gyermek Átmeneti Otthona által működtetett krízislakásokra a 2010. év során is nagy igény volt a Szolgálat ügyfelei részéről. Az ingatlanhasználat és a beköltözés feltételei a korábbi évekhez hasonló volt, változás nem történt. A krízislakást igénybevevő családoknak előtakarékoságot kellett fizetniük, a lakások közüzemi díjait és fenntartási költségeit továbbra is a Gyermekjóléti Szolgálat fedezte.

A Kőrös u. 4/A. I/9. szám alatti krízislakásban 2007 decemberétől 2010 októberéig lakott egy négy gyermekes, család. 2009 őszén a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő -Testületének döntése értelmében egy két szobás lakást kapott a család, melyet technikai okok miatt csak 2010 októberében tudott a család átvenni. Így a Szállásszerződés lejáratát követően a család méltányosságból a krízislakásban maradhatott. A lakás bebútorozását a közel három év alatt összegyűjtött előtakarékoság (930. 000 Ft) összegéből fedezték. Mind a szülők, mind a gyerekek teljesítették a Szolgálatunk által előírt gondozási –nevelési tervben foglaltakat. Minden hónapban eleget tettek az előtakarékosági kötelezettségüknek, így 30. 000 forintot fizettek előtakarékoságként. Oktatási nevelési intézménytől jelzés a családdal kapcsolatosan sosem érkezett. A család minden évben részt vett a Szolgálatunk által megrendezésre kerülő gyermeknapon, kirándulásokon, télapó ünnepségen. A család két nagyobb gyermeke a káptalanfüredi nyári táborozásán is részt vett.

A Kőrös u.4/a 1/9 szám alatti megüresedett lakásba a Krízis Alapítvány gondozásának megszűnése után, egy nagyszülő és unokája költözött be. A család még sosem rendelkezett saját ingatlannal. A Szállásszerződés pontjait minden tekintetben igyekeztek betartani, az előírt havi 20. 000 Ft előtakarékoság befizetését vállalták, melyet minden hónapban befizettek, így 60.000 forintjuk gyűlt össze. Oktatási intézménytől jelzés a családdal kapcsolatosan nem érkezett. A család a 2010-es évben részt vett a Szolgálatunk által megrendezésre kerülő gyermeknapon, kirándulásokon, télapó ünnepségen, illetve gyermek a káptalanfüredi nyári táborozásán is.

Az Illés u. 18. fszt. 8. szám alatti krízislakásba 2009 decemberétől egy fiatal házaspár lakik kisgyermekükkel együtt. A család beköltözésük előtt az anyai nagyszülőnél lakott, ahonnan helyszűke, illetve a nagyszülők betegsége miatt el kellett költözniük. Az édesapa munkaviszonya folyamatos, igyekszik a családról megfelelően gondoskodni. A szülők a gyermeküket életkorának megfelelően ellátják, testi, lelki, mentális fejlődését biztosítják. A

Szállásszerződés pontjait minden tekintetben betartották, az előtakarékoság összegét megfelelően befizették, a családgondozóval együttműködést tanúsítottak. A Szolgálatunk által szervezett programokon rendszeresen részt vettek. Előtakarékossággként havi 20. 000 Ft-ot fizettek. Jelenleg 260. 000 Ft megtakarítással rendelkeznek. Szeretnének lakáspályázaton részt venni, de eddig a kerületben nem került lakáspályázat kiírásra.

A Homok utca 7. fszt.3 szám alatti lakásba 2010 februárjától egy kétgyermekes házaspár költözött be. A család még sosem rendelkezett saját ingatlannal. Beköltözésük előtt albérletben laktak, de a magas lakásfenntartási költség miatt már nem tudták tovább fizetni az albérleti díjat. A gyermekek rendszeresen jártak közösségbe. Az édesanya 2010.augusztásában világra hozta harmadik gyermekét. Az édesapa a gyermek születését követően elhagyta a családot, így az anya egyedül maradt a három kiskorúval. Sajnos a gyermekek édesapja az előtakarékosággként összegyűjtött számláról pénzt vett le. 2010. november 2-án Szolgálatunk levélben engedélyezte az édesanyának rendkívüli élethelyzetére való tekintettel, hogy az előtakarékoság összege 2010. novemberétől, 20.000 forintra módosuljon. Az édesanya a gyermekeket megfelelően ellátta, gondozta. A Szállásszerződés pontjait minden tekintetben igyekezett betartani. A család június hónapban fővárosi lakáspályázaton vett részt, azonban eredménytelenül. A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő -testületének döntése alapján a Homok utcai krízislakás bontásra kerül. .A végleges csere lakás biztosításáig, ingyenes használati joggal krízis lakás céljából az Önkormányzat, a 1086 Budapest, Karácsony Sándor u.22.1/22. Szám alatti lakást biztosítja Szolgálatunk részére.

2009. november 1-től a Sárkány utcai krízislakásba egy élettársi kapcsolatba élő pár iskoláskorú gyermekükkel költözött, akik ezt megelőzően az édesanya nagynénjénél laktak, de az idős hölgy nem tudta tovább tolerálni őket, ezért el kellett költözniük. A szülők évek óta rendszeresen dolgoznak, igyekeznek gyermekük megfelelő ellátását nevelését biztosítani. A család a Szállásszerződésben foglaltaknak maximálisan eleget tettek, a családgondozóval együttműködtek, a ház lakóközössége befogadta őket. Jelenleg havi 35. 000 Ft előtakarékoságot fizetnek, az eltelt időszak alatt betétszámlájukon 365.000 Ft-ot gyűlt össze. A család lakáspályázat útján szeretné lakhatási problémáját megoldani.

Az eltelt év során komolyabb költségvetést igénylő beruházás, a Homok utcai krízislakás mosógép javítása, a Sárkány utcai krízis lakás bojlerének cseréje és villamos vezetékének cseréje volt, illetve a közüzemi díjak (gáz, villany) emelkedése miatt, a lakások fenntartási költségei is -különösen az Illés utcáé- jelentősen megnövekedtek.

3.1.3. Gyermekek Átmeneti Otthona

A 2010. évben is a gyermekvédelem szakmai szempontjainak figyelembe vételével végeztük a munkánkat. Főként a klasszikus szociális munka eszközeivel segítettünk bajbajutott gyermekes családokon, de pedagógiai, pszichológiai támogatást is biztosítottunk. Nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a gyerekek bekerülésének okai mellett a látens illetve hozott problémákra is megfelelő választ próbáljunk adni. Tavaly összesen 36 gyermek 3676 gondozási napot töltött nálunk, ami átlagosan 11 gyermek gondozását jelentette.

A 2010. évben sokkal nagyobb arányban kerültek hozzánk lakhatási problémával küzdő családok gyermekei, mint korábban, ennek fő oka, hogy a kerületi lakosság körében is észlelt egyre nagyobb mértékű szegénység, szociális válsághelyzet figyelhető meg. A tavalyi évben a szegény családok gyermekei sokkal több esetben voltak fertőzöttek tetűvel és poloskával, ami az intézményünknek is egyre nagyobb anyagi terhet jelentett.

A gyermekek nem ritkán nagyon súlyos magatartási problémákkal kerültek hozzánk, de a tavalyi évben, arányaiban jelentősen csökkent az ilyen probléma miatt bekerült gyermekek száma. Az előző évekhez képest, ezért is került kevesebb gyermek az otthonból szakellátásba, mint korábban. Természetesen a gyermekek átmeneti gondozásba vételének egyszerre több oka is volt, mivel komplex problémákat kellett kezelni szinte minden gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermek és annak családjának esetében. Az előző táblázatban a gyermekek bekerülésének legfőbb okait ábrázoljuk, ami tehát nem azt jelenti, hogy egyéb veszélyeztető tényezők ne lettek volna jellemzőek az esetekre.

Szorosan együttműködtünk Intézményünk másik szakmai egységének kollegáival, valamint a társintézményekkel és azok különböző szakterületen kompetens szakembereivel. Számtalan szakmai megbeszélésen vettünk részt, emellett a hozzánk került gyermekek döntő többségének esetkonferenciát is tartottunk, melyekre minden meghívott külső szakember minden esetben megtisztelt minket, ami külön sikernek könyvelhető el.

A családgondozás során továbbra is fő feladatnak tekintettük a gyerekek családjukba történő visszagondozását. Ennek érdekében folyamatosan biztosítottuk a gyerekek és szüleik kapcsolattartását.

Igyekeztünk a családtagokkal partneri viszonyt kialakítani és a szülői kompetenciákat erősíteni, de ha nem láttunk esélyt, hogy a szülőket alkalmassá tegyük feladataik ellátására szakellátást javasoltunk. A 2010. évben a hétvégeken és az iskolai szünetekben is rendszeresen szerveztünk kirándulásokat, múzeumlátogatásokat. Közös elmentünk a Nemzeti Múzeum időszakos kiállításaira, a Természettudományi Múzeumba, megnéztük a Csodák Palotáját, ezen kívül rendszeresen jártunk moziba, cirkuszba és voltunk színházban is.

Tavalyi év júniusában két kollegánk 6 (5 éjszaka) napos családos táboroztatást szervezett a gondozott gyermekeknek és családjuknak, ami célját tekintve sikeres volt. A tavalyi évben az egyik nap az Otthon pszichológusa is részt vett a programokon. Valamint külön és csoportosan is tanácsadást tartott a szülők számára. A hasonló közösségformáló és fejlesztő tevékenységekbe lehetőség szerint igyekeztünk bevonni a szülőket is. Az Otthonban lakó gyermekek és családjaik számára a tavalyi évben is szerveztünk karácsonyi ünnepséget.

A gyermekek a személyre szabott ajándékot kaptak.

Az Otthon nevelője koordinálásával minden héten, szerdán, „Kuckó” foglalkozás keretében segítette a gyermekek közösségé alakítását, ezen kívül rendszeresen részt vett a team megbeszéléseken, valamint az arra rászoruló gyerekekkel és szüleikkel egyénileg is foglalkozott.

A „Kuckó” foglalkozások tematikáját előre megbeszéltük. A választott témák alkalmazkodtak az Otthonban lakók igényeihez. Mivel lakóközösségünk főleg kamaszokból tevődött össze, nagy hangsúlyt kapott a felnőtt létre készülés, a kamaszok lelki élete, testi változásaik. Kiemelt témaként foglalkoztunk a testi szerelemmel, a fogamzásgátlással, a párkapcsolatokkal. Ez a téma nem csak a „Kuckó” foglalkozásokon került előtérbe, többször beszélgettünk egyénileg is a gyermekekkel.

Az átmeneti gondozásba bekerült kiskorúak közintézményeivel minden esetben felvettük a kapcsolatot, írásban és szóban is értesítettük őket. Az érintett közintézmények általában segítőkészek voltak, fokozottabban oda figyeltek a gyermekekre, a történésekről azonnal értesítettek minket.

Munkánkat a társintézmények és a jelzőrendszer tagjai egyre jobban megismerték, bár még mindig kiemelt feladatunk, hogy megismertessük velük, mi a törvény adta feladatunk, mik a céljaink, lehetőségeink. Ezért ebben az évben az előző időszakhoz hasonlóan napi kapcsolatban álltunk az iskolákkal és igyekeztünk minden gondozottunk nevelőjét személyesen az Otthonban is fogadni, így is lehetőséget adva a kapcsolatfelvételre.

Az átmeneti gondozás alatt több veszélyeztető tényezőt sikerült felszámolni a gyermekjóléti szolgálat és a társintézmények segítségével, de 3 gyermek esetében így is elkerülhetetlen volt a szakellátásba kerülés. A tavalyi évben a gyermekek sokkal nagyobb aránya azonban visszakerülhetett családjukba.

Megfigyelhető volt, hogy a korábbi évekhez képest hasonló, de összetett problémákkal küzdő gyermekek kerültek az Otthonba, akiket, ezért több ideig gondoztunk. A gyermekek pszichés problémáit pszichológus kollegánk és a Nevelési Tanácsadó szakembereinek terápiás foglalkozásaival sikerült enyhíteni, de öt gyermek esetében pszichiátriai ellátásra is szükség volt. A hasonló nehézségekkel küszködő családok felnőtt tagjait is próbáltuk motiválni egyéni terápia és addiktológiai ellátás igénybe vételére, mert sokszor ez volt a feltétele a sikeres hazagondozásnak.

A 2010. évben a Józsefvárosi Gyermek Átmeneti Otthonában 29 családból 36 gyermek volt gondozva (2009-ben 25 illetve 29 volt). A gondozott gyermekek számának növekedése mellett csökkent a gyermekek gondozásának időtartama, ami trendfordulót jelent az előző évekhez viszonyítva.

A tavalyi évben közel dupla annyi lány gondozottunk volt, mint fiú, ami az előző évhez képest jelentős változás, ezt megelőző időszakban fiúk kerültek be hozzánk többségében. Mindkét nem esetében észrevehetően tovább nőtt a 14 év feletti gyermekek aránya, de a lányok esetében rendkívül sokan kerültek hozzánk nem sokkal a nagykorúságuk betöltése előtt. Ezekben az esetekben a családi konfliktusok leginkább abból adódtak, hogy felnőtt fiatalokkal kötöttek párkapcsolatot, amit családjuk nehezményezett.

3.2. Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék

Intézményünk öt telephelyen, 300 férőhelyen biztosítja a 0 – 3 éves kisgyermek napközbeni ellátását, valamint családsegítő szolgáltatásként az intézmény keretein belül házi gyermekgondozás- és időszakos gyermekfelügyeletet, hétfélig játszóházat, játék- és eszközkölcsonzót Biztos Kezdet Gyerekházat működtet. / 1997.XXXI. tv. 42.§ (1) A szakmai létszám megfelel a 15/1998 NM rendeletben előírtaknak, az álláshelyek száma 132.

Szakmai létszám: 83 fő, a vagyomműködtetői álláshelyek száma 49 fő.

munkakör	Bölcsődei vezetés	B/103 6x10 ellátott	B/117 6x10 ellátott	H.21 6x10 ellátott	Nt3 8x10 ellátott	Sz1 4x10 ellátott	Kerepesi konyha	összesen
Magasabb vezető	1							1
m. vez.helyettes	1							1
szaktanácsadó	1							1
Bölcsődevezető		1	1	1	1	1		5
gondozó	3 ¹	14	14	14	18	10 ²		73
gyógypedagógus ³	1							1
élelmezésvezető		1	1	1	1		1	5
Szolgáltatás koordinátor ⁴	1							1
Bér-munkaügyi előadó	1							1
Adminisztrátor	1							1
Kézbesítő/takarító	1							1
szakács		2	2	2	2		2	10
Konyhai kisegítő					1 ⁵	1 ⁶	2	4
mosoda		1	1	1	1			4
Takarító		4	4	4	6	3		21
Fűtő, karbantartó				1	1			2
összesen	11	23	23	24	31	15	5	132

Intézményeink, korszerű épületekben, esztétikus környezetben, nagyon jó tárgyi – és személyi feltételekkel biztosítják a kisgyermek ellátását.

1 Házi gyermek felügyelet

2 Az épület sajátossága miatt, a gyermekcsoportok nem egybe nyílnak hiányzás esetén a helyettesítés nem megoldható

3 5 intézményt lát el

4 Játszóház, baba- mama klub, eszközkölcsonzó, Biztos kezdet klub, időszakos gyermek felügyelet stb

5 80 férőhely

6 Tálaló konyha

2010. évi működési adatok:

Nyitvatartási napok száma	228 nap	
Felvett gyermekek száma		75167/ átlag 330 / 110%
Ténylegesen gondozott gyermekek száma:		64331 / átlag 282 / 94,5%
Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő kezdeményezésére felvett	28 fő	
Gyámhatósági elrendelés / védelembe vétel /	1 fő	
Az étkezés törvényi 50% támogatott: átlag	24 fő /hó	
Az étkezés törvényi 100% támogatott: átlag	: 59 fő /hó	

Állami normatíva 2001 – 2010

	bölcsőde	Teljesített normatíva	étkezés	Teljesített normatíva	Szociális képzés
2001	177600	195			
2002	208000	197			
2003	361000	239			
2004	365000/253	258			22300/91
2005	462900/252	265	31500/252	54	23000/85
2006	460000/251	269	50000/251	39	9400/85
2007	547000/251	252	50000/251	35	9400/86
2008	547000/252	258	50000/252	36	9400/78
2009	540150/251	254	65000/251	39	9400/78
2010	494100/251	256	68000/251	47	9400/78

A **hétvégi játszóház** nagyon népszerű a kisgyermekes családok körében.

A Baross u. 117. szám alatti bölcsőde 4 foglalkoztatójában működik, ahol mozgásfejlesztő eszközök, kézműves foglalkozások, tipegő táncház, énekes-verses mondókák alkotják az alapprogramot.

Gondozási - nevelési tanácsadás, ünnepekre való készülődés étel - játék, és gyermekruha bemutató színesíti a programot.

A szombati játszóházban **307 gyermek** és **491 szülő** vett részt; **21 - 23 család** szinte minden alkalommal igénybe vette szolgáltatásunkat.

A Százados u. 1 szám alatti bölcsődében is nagyon népszerű a játszóház **217 gyermek** és **329 szülő** vett részt programjainkon.

Sikeres immár hagyományos és népszerű szabadidős családi program volt a Családsegítő - és a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival közösen rendezett Gyermeknap, a Kálvária téren.

Sok játékkal, vetélkedővel, támogatóink segítségével, mini vidámparkkal, és sok ajándékkal szereztünk önfeledt aktív programot, a gyermekeknek és családjaiknak.

Időszakos gyermekfelügyelet - folyamatos igény szerint, 15 - 20 család veszi igénybe, különösen népszerű vizsgaidőszakban a Gyes alatt tanuló anyukák között. De hivatali ügyeik intézésére is szívesen veszik igénybe. Térítési díja 120,-Ft/óra + étkezési díj

Igénybevett órák száma: **2949**

Otthoni gyermekgondozás- főleg ikerszüléseknél, az anya átmeneti vagy tartós betegsége esetén, intézményben nem gondozható fogyatékkal élő, 0-6 éves kisgyermeket nevelő családoknak nyújt otthonukban segítséget szakképzett munkatárssal.

Játék és eszközkölsönző - működése folyamatos, a kerületben felmerülő igények alapján, kölcsönözhető eszközeink, légzésfigyelő készülékkel bővült, amit a bölcsőhalálra veszélyeztetett kisgyermeket nevelő családoknak kölcsönzünk térítésmentesen.

Az országban egyedülállóan 12 éve bevezettünk egy Komplex korai szűrő és fejlesztő programot, szomatikusan egészséges, de lassúbb fejlődési ütemet mutató kisgyermek részére. A program 10 éve kiegészült kommunikáció és nyelvi fejlődés szűrésével, terápiájával. A korai időszakban felismert és korrigált fejlődési megtorpanások növelik gyermekeink egészséges fejlődésének esélyeit, csökkentik, esetenként megszüntetik a későbbi magatartási - és tanulási zavarok okozta szocializációs és képzési kudarcokat.

Az intézmény székhelyén működik a Biztos Kezdet Gyerekház. Intézményünk a TÁMOP-5.2.2/08/1 kiírt „A korai beavatkozást központba helyező Biztos Kezdet programok elterjesztése országos szinten, kiemelt figyelemmel a leghátrányosabb helyzetű térségekre” 40 422 125,-Ft támogatásban részesült. A megvalósítás időszaka: 2009.09.15-2012.03.15.

A Gyerekház naponta 8³⁰ – 12 óra között nyújt foglalkozást a Magdolna negyed területén lakó, bölcsődébe nem járó 12 anyának és gyermekének. A gyermekek átlag életkora 18 hó.

A program a célcsoport megsegítésére bevonja a gyermekek családi, rokoni, intézményi környezetét. A gyermekek környezetét képező szereplők munkáját koordinálja, koncentrálja, és intenzívvé teszi.

Együttműködő partnereink, a védőnők, a gyermekjóléti- és családsegítő szolgálat család gondozói, valamint a RÉV 8 ZRT, és a Kesztyűgyár Közösségi ház.

A Biztos kezdet program keretében 2010- ben két turnusban Magyarúton voltunk a Gyerekházba járó kisgyermekes családokkal /23 gyerek és 29 szülőt / Meglepően konfliktusok nélkül zajlott a 2x1 hét, a szülők segítőkészek voltak, figyeltek egymásra, beosztották a feladatokat, sem nekik, sem a gyermekeknek nem okozott gondot az általunk szorgalmazott napirend és közösen kialakított szabályok betartása.

Az Európai Integrációs Alap IRM/TKFO/271-3/2009 számon kiírt pályázaton az „Ismerjük meg egymást jobban” című projektünk 12 002 600,-Ft támogatásban részesült.

A megvalósítás időszaka: 2010.01.01-2010.12.31.

A program keretében, 90 szakemberünk 5x1 hetes turnusokban részt vett egy migrációval kapcsolatos képzésen, ahol a törvényi szabályozáson túl, kulturális, vallási ismereteket szerezhetnek. Kultúra kóstolatként a migráns szülők délelőttként a gyerekcsoportokban saját nyelvükön gyerekdalokkal, mondókákkal kísért játékokat játszottak, autentikus öltözékben.

Nagy sikerűek voltak a családi napok, ahol kínai, vietnami, nigériai, etióp szülők a magyar szülőkkel közösen megfőztek egy nemzetiségükre jellemző ételt, közösen elfogyasztották azt. Országukról, jellemző öltözékekről, hagyományaikról, vallási szokásaikról, tárgyaikról készített tablókön mutatkoztak be, a képzés anyagáról kiadvány valamint egy összefoglaló film készült 500 példányban, amit a munkatársak és a bölcsődéinkbe járó családoknak osztottunk ki.

Az Európai Integrációs Alap 2010-ben kiírt pályázatán 10 012 460 Ft támogatásban részesültünk a megvalósítás időszaka: 2011.01.01-2011.09.30.

22 fő munkatárs egy angliai tanulmányúton vesz részt, a tapasztalatokról egy kiadvány adunk ki és egy konferenciát szervezünk.

Együttműködési megállapodás keretében, gyakorló helyet biztosítunk az OKJ képzést végző Raul Wallenberg és a Pannon Kincstár Gimnázium és Szakképző Iskola, az ELTE OKJ és a BA képzésének, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, a Weslwy János Főiskola hallgatóinak. 2010-évben 157 hallgató töltötte nálunk gyakorlatát.

Kerületünkben a rossz minőségű lakások, a halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermeket nevelő családok nagy száma miatt, a 0 – 3 éves gyermekek egészséges fejlődésének, alapellátásban való segítésének, egyetlen módja a jó minőségű napközbeni ellátást biztosító intézményben való elhelyezés lenne, aminek korlátja a kevés bölcsődei férőhely.

A bölcsődei férőhely bővítésére beadott TÁMOP – 4.5.2-2009-0023 pályázat 249 568 960,- Ft összegű támogatásban részesült. Az átadás időpontja a támogatási szerződés szerint 2011. szeptember.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997.éviXXXI. törvény 15.§ (4) bekezdése szerint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közül a jegyzői hatáskörben hozott intézkedés a **védelembe vétel** és a jellege miatt az **ideiglenes hatályú elhelyezés**.

A védelembe vételi eljárás leírása a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, **1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) részét képezi: a jogszabály – harmadik rész, VIII. fejezet** – egy teljes fejezetet szentel ennek a speciális, kizárólag a gyermekjóléti szolgálatok és a jegyző által ellátandó feladattípusnak.

68. §

(1) Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

(2) A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá

- a) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút,
- b) a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizenegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút.

2010. szeptember 1-től tovább bővült a védelembe vételi eljárás lefolytatásának indokai köre.

68/A. § (1) A gyermek után járó iskoláztatási támogatás teljes összege folyósításának a Cst. 15.§ b) pontjában foglaltak szerinti felfüggesztésével egyidejűleg a települési önkormányzat jegyzője – védelembe nem vett gyermek esetén — elrendeli a gyermek védelembe vételét.

Az iskoláztatási támogatás összegének a felfüggesztésére akkor kerülhet sor, amennyiben a gyermek a tankötelezettségét nem teljesíti, több mint 50 órát mulaszt igazolatlanul az adott tanévben.

Néhány sajátosság, mely a védelembe vételi intézkedést más hatósági intézkedésektől megkülönbözteti:

- A védelembe vétel 0-18 éves korú gyermekeket és azok szüleit, törvényes képviselőit érinti, egy kivételtől eltekintve, melyre a jogszabály 69.§ (3) bekezdése utal;
- A szakemberek azon dolgoznak a védelembe vétel eszközeivel, hogy a gyermek a vérszerinti családjában maradhasson, és ne kerüljön sor a családból történő kiemelésére. Ehhez a gyermek és családja segítséget kap a gyermekjóléti szolgálattól, illetve a családot segítő szakemberektől;
- A gyermek és családja a védelembe vételi határozatban előírt magatartási szabályokat igyekszik betartani, a gyermekjóléti szolgálat kirendelt családgondozójával együttműködni, ellenkező esetben további gyermekvédelmi intézkedésre kerül sor.
- Az eljárás hangsúlyozott célja, hogy a védelembe vétel belátható időn belül megszűnhessen, és a család a saját megoldásaival, eszközeivel élhesse tovább életét. Igyekezzen elkerülni a gyermekekre nézve veszélyeztető magatartást, biztosítsa számára az életkorának megfelelő gondoskodást és nevelést.

A 2010. évben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma

Sorszám	Megnevezés	Száma
01	Előző évben nyilvántartott veszélyeztetett kk.	816
02	Tárgyévben nyilvántartásba vett veszélyeztetett kk.	296
03	Tárgyévben nyilvántartott családok száma, ahol a kk. él.	133
04	Tárgyévben törölt nyilvántartásból törölt kk.	172
05	Tárgyév dec. 31-én nyilvántartott veszélyeztetett kk.	940
06	Tárgyév dec. 31-én nyilvántartott családok száma, ahol kk. élnek	427

Az előző évhez képest a nyilvántartott kiskorúak száma növekedett 124 fő kiskorúval, annak ellenére, hogy az év közben 172 kiskorút töröltünk a nyilvántartásunkból.

Ennek oka általában nem az, hogy megszűnt volna a veszélyeztetettség, hanem inkább az, hogy időközben a gyermekek nagykorú váltak, ki kellett emelni a gyermeket, vagy gyermekeket a családból, illetve elköltöztek a kerületből. Az elköltözés oka a kvázi hajléktalanság, és sok esetben a gyermekvédelmi intézkedések elől a „menekülés”. A gyermek a családjában már nem tartható, mert a szülők nem képesek, vagy nem akarnak a gyermekhez való viszonyukon, a nevelési szokásaikon, vagy az elhanyagoló életmódjukon változtatni.

A veszélyeztettség okai

Környezeti	Tárgyév	Dec.31-én
	39	104
Magatartási	146	527
Anyagi	73	249
Szenvedélybetegség	97	159
Fizikai bántalmazás	27	27
Szexuális bántalmazás	3	1
Érzelmi bántalmazás	1	17
Elhanyagolás	203	559
Összesen:	589	1643

2010. tárgyévben összesen 1643 féle rizikófaktort jelölt meg a gyermekjóléti szolgálat, vagy valamilyen gyermekekkel kapcsolatban lévő intézmény a jelzésük során. Sajnos, elmondható, hogy a szakemberek nem mindig ismerik fel a veszélyeztetettséget, illetve annak definícióját nem ismerik. Ez jól érzékeltethető azzal a példával, hogy az érzelmi bántalmazást decemberben 31-ig 17 alkalommal jelölték meg, pedig teljesen egyértelmű, hogy az egyéb bántalmazási kategóriákkal (szexuális, fizikai, elhanyagolás) mindig együtt jár az érzelmi bántalmazás is.

A veszélyeztettség okait, az 1643 mutatószám nem jelöli pontosan azért sem, mert a statisztikai adatgyűjtés során elvárt (KSH által), hogy csak egy veszélyeztetettséget jelöljünk meg a jelzésben, pedig egy családnál, gyermeknél a rizikófaktorok mindig együttesen jelennek meg. Egyik rizikófaktor a másiktól levezethető, vagy következik. A szenvedélybetegség együtt jár általában magatartási, életvezetési problémával, következhet belőle a kiskorú elhanyagolása, bántalmazása. Anyagi problémák megléte esetén, megjelennek a környezeti rizikófaktorok is, és végül, de nem utolsó sorban a pszichés érintettség, melynek „kezelése otthon” történik – nem pedig szakember segítségével –, a társadalmunkban igen széles körben alkalmazott „gyógytechnikával”, a különböző legális és illegális drogok használata. A legális drogok közül a gyógyszerek (nyugtatók, altatók) és az alkohol, az illegális drogok közül a heroin, a kokain, amfetamin-heroin, marihuána.

A veszélyeztetettségi mutatók szükségszerűen halmozottan kell, hogy megjelenjenek!

2010. évben védelembe vett kiskorúak száma

1. Szülőknek felróható magatartás miatt, gyermeknek felróható magatartás miatt, kk. szabálysértése vagy bűncselekmény miatt, gyermekkorú bántalmazása miatt, környezeti problémák miatt.

145

2. Ebből iskolai hiányzás miatt:

53

A 2009/2010. tanévben indított védelembe vételi eljárások iskolai hiányzások miatt

10 órás figyelmeztetés: 246

Eljárás megindítás	Védelembe vett	Eseti gondnok kirendelve	Eseti gondnok nélkül
91	81	31	50
Nincs lezárva	Ismeretlen helyen van a kk.	Elő kell vezetni	Ismételt idézés
11	5	2	4

A fenti mutatók arra vonatkoznak, hogy a 2010-es évben 145 gyermeket vett a jegyző Józsefvárosban védelembe. A 145 védelembe vett gyermek közül, 81 gyermek az igazolatlan iskolai hiányzásai miatt lett védelembe véve, azzal egyidejűleg, hogy az iskoláztatási támogatást mérlegelés nélkül kellett felfüggeszteni. Ez 81 esetben megtörtént. Ebben az esetben ez azt jelenti, hogy az oktatási intézmény vezetője által küldött jelzés az irányadó, a döntés alapja (50 tanórát meghaladó igazolatlan hiányzás), amennyiben azt a szülő, vagy gyermek kifogásolja, akkor II. fokon kell kezdeményeznie a döntés megsemmisítését.

Két esetben terjesztettünk fel II. fokra fellebbezést, mindkét esetben elutasította, illetve helyben hagyta a II. fok, az első fokon hozott határozatunkat. Ez minden más esetben, egy pozitív visszajelzés a döntésünkre, de ez esetben nem értettünk egyet a II. fok döntésével. Sajnos mindkét esetben a jelzés iskolai (nem saját fenntartású) túlkapás volt, az iskola viszonyát tükrözte a családdal és a gyermekkel.

A fenti táblázatban látható, hogy 91 esetben indítottunk eljárást, 11 esetben nem tudtuk azt lezárni a kiskorú, vagy kiskorúak ismeretlen helyen való tartózkodása miatt, illetve négy család van, akik ismételt idézés ellenére sem jelentek meg. Két esetben elő kell vezetni az eljárás alá vontakat.

A 91 eljárás megindítást megelőzte 246 darab 10 órásfigyelmeztetés végzés formájában a szülő felé, annak érdekében, hátha a gyermek és a szülő együttműködik a tekintetben, hogy nem kerül sor az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás bekövetkezésére. A gyermekjóléti szolgálat családgyógozója ezekben az esetekben megkeresi a szülőt, és megpróbálja

megbeszélni, hogy mi okozza az iskolai hiányzásokat a gyermek esetében. Sajnos a kerületünkben olyan sok az igazolatlan iskolai hiányzások száma, hogy egyszerűen nem jut ideje a gyermekjóléti szolgálatnak arra, hogy megelőző segítségnyújtásban részesítse a gyermeket és szüleit. Számos esetben pedig a szülői és gyermek együttműködés hiánya is nehezíti azt.

A 145 védelembe vételi tárgyalásból, több mint 120 tárgyalást 2010. szeptember után tartottunk. Ez hiheteleneül megnövekedett munkamennyiséget jelentett, nagy terhet rótt a Gyermekvédelmi Iroda munkatársaira, hiszen ez azt is jelentette, hogy az egyéb feladatokra sokkal kevesebb idő jutott. Egy védelembe vételi tárgyalás átlagban 1-1,5 óra, ez lehet kevesebb, de lehet több is. Problémát jelentett az is, hogy az eljárás jellege miatt a tárgyalásokat nem lehet a kiskorú, és annak szülője nélkül megtartani, és értelemszerűen döntés sem születhet. Voltak olyan tárgyalások, amelyeket csak többszöri kitűzés után tudtunk megtartani, a családok együttműködésének hiánya miatt. Ezen túl az iskolákkal való együttműködést is sokkal szervezettebben kell tenni, hiszen a az iskolai hiányzások miatti tárgyalások elengedhetetlen résztvevői az iskolai ifjúságvédelmi felelősök is, hiszen azoknál a gyermekeknél, akik részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, eseti gondokot is ki kell jelölni, a jogszabályi kötelezettség miatt. A kijelölt eseti gondnokok a tárgyaláson elfogadott pénzkezelési terv alapján kell, hogy együttműködjenek a családdal. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az eseti gondnok a klienssel együtt használja fel -- a gyermekekre -- a pénzkezelési tervnek megfelelően az iskoláztatási támogatást.

A törvény hatálybalépése után – az iskolai hiányzások tekintetében -- azt gondoltuk, hogy a hiányzások az első jelzések és azok szankciói, informálisan az ügyfelek között gyorsan elterjed, és ez visszatartó erőt jelent majd a szülők és gyermekeik számára, netán a szülők a gyermekeikre akarnak, tudnak hatni, a hiányzások csökkenni fognak, esetleg megszűnnek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy nem hogy nem csökkent a hiányzások száma, hanem egyre növekvő tendenciát mutat, mutatott. A jelzések érkezésének úgy tűnik csak az iskolai tanév vége fog gátat szabni.

Általában a családot nem az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) megvonása érinti érzékenyen, hanem az azzal együtt járó szabálysértési eljárás, és annak végeredményeként kiszabott pénzbírság, amelyet a szabálysértési hatóság bonyolít. Ez együttesen jár a védelembe vétellel és az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével, csak külön jogszabály jelöli a feladatot.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

A 1997. évi XXXI. törvény, 72§.(1)

„Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és e miatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen

- a) a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,
- b) a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátást is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség – az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, illetve külföldi állampolgárságú gyermek esetében – ide nem értve a 4. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti személyt - a Kormány által kijelölt gyámhivatalt.

(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

2010. évi Ideiglenes hatályú elhelyezések

Gyámhatóság által elrendelten:	kiskorú 37 fő
1. Külön élő másik szülőnél:	1 fő
2. Harmadik személynél:	4 fő
3. Gyermekotthonban:	26 fő
4. Más bentlakásos intézményben:	6 fő

Az ideiglenes hatályú 37 elhelyezésből 31 az első félévben történt. Az elmúlt évek tendenciáit elemezve, volt olyan tárgyév, amikor 68 fő gyermek lett kiemelve a családjából a gyermekjóléti szolgálat, vagy más intézmény jelzése alapján. A megelőző segítő szolgáltatás helyett, inkább a „szankcionálás” volt a szempont a szakmában dolgozóknak. Az azonnali döntés eredménye pedig a gyermekotthoni elhelyezés volt, mint gyors megoldás.

Az év második felétől különös hangsúlyt helyeztünk az ideiglenes hatályú elhelyezések vizsgálatára, azokra a lehetőségekre, amelyek a gyermekeknek más alternatívát is kínált, mint a gyermekotthoni elhelyezést. Nincs olyan ideiglenes elhelyezés, mely végrehajtása előtt ne vizsgálnánk nagy alapossággal azt a lehetőséget, hogy van-e külön élő, nevelésre alkalmas más szülője, illetve rokona a gyermeknek.

Az ideiglenes hatályú elhelyezési javaslat vizsgálata során, sok esetben kiderült, hogy nem kellőképpen megalapozott. A gyermekek szükségszerű ideiglenes elhelyezésénél elsődleges szempontnak tekintjük, hogy lehetőség szerint inkább a szűkebb, illetve tágabb családban maradjanak.

5. A gyámhivatal hatósági intézkedései, feladatai

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (4) bekezdése szerint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) az utógondozás elrendelése,
- g) az utógondozói ellátás elrendelése.

Fentieket - a védelembe vétel kivételével - a törvény 109. §-a a városi gyámhivatal feladat és hatáskörébe utalja. (Az ideiglenes hatályú elhelyezésre – jellege miatt – más szervezeteket is feljogosít.)

Az alábbiakban foglaltam össze, hogy a törvény miként nevesíti ezen ellátási formákat, valamint tájékoztatom Önöket az elmúlt évek jellemző adatairól, tendenciáiról.

Családbafogadás

A tv. 70. § (1): „A szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő vagy a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő kérelmére - a különélő másik szülő meghallgatásával - a gyámhivatal hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.”

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Családbafogadott kiskorúak száma:	12 fő	23 fő	16 fő	21 fő	19 fő	13 fő

Ideiglenes hatályú elhelyezés

A tv. 72. § (1): „Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete súlyosan veszélyezteti és emiatt a gyermek azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a bíróság, a

rendőrség, az ügyészség, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a szakellátás keretében a gyermeket ideiglenesen

a) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,

b) a legközelebbi ideiglenes gondozási feladatokat is ellátó nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt.”

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Ideiglenesen elhelyezett kiskorúak száma:	75 fő	74 fő	69 fő	102 fő	61 fő	72 fő	78 fő	69 fő
Fentiekből intézményben elhelyezettek:	53 fő	49 fő	43 fő	61 fő	34 fő	44 fő	55 fő	41 fő

Átmeneti nevelésbe vétel

A tv. 77. § (1): „A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy - ha ez nem lehetséges - gyermekotthonban, illetve más bentlakásos intézményben helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.”

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Átmeneti neveltek száma (fő):	238	236	209	245	236	241	254	266
Örökbeadhatónak nyilvánított ÁT-sek száma:	10 fő	14 fő	10 fő	15 fő	15 fő	16 fő	15 fő	20 fő
Örökbeadott ÁT-sek száma:	5 fő	2 fő	3 fő	0 fő	0 fő	2 fő	1 fő	6 fő

Tartós nevelésbe vétel

A tv. 80. § (1): „A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha

a) a szülő (szülők) felügyeleti jogának megszüntetése miatt vagy más okból a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, feltéve, hogy a gyermek neveléséről a Csjt. 95-97. §-a alapján kirendelt gyám útján nem lehet gondoskodni,

b) a szülő a gyermeke örökbefogadásához az örökbe fogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbe fogadó szülőnél.”

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Tartós neveltek száma:	15 fő	12 fő	12 fő	11 fő	15 fő	14 fő	11 fő	10 fő
Örökbeadott TN-sek száma	2 fő	1 fő	4 fő	0 fő	0 fő	0 fő	1 fő	0 fő

Utógondozás

A tv. 92. §: „(1) Az átmeneti és a tartós nevelés megszüntetése vagy megszűnése után a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli az utógondozást, melynek keretében elősegíti a gyermek, a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését.”

A törvény az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek speciális jogaként fogalmazta meg az utógondozáshoz való jogát. Az utógondozás célja, hogy a gyermek esetében legalább egy évig segítsék elő a családjába való visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését, megszervezését.

A Gyámhivatal 2010-ben 19 gyermek (fiatal) számára rendelt ki utógondozót, akik félévente értékelést készítenek a gondozott helyzetéről, a gondozás eredményességéről.

Utógondozói ellátás

A tv. 93. § (1): „A gyámhivatal - a gyám (hivatásos gyám) javaslatára - a fiatal felnőtt kérelmére elrendeli a további utógondozói ellátását, ha létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, nappali tagozaton tanulmányokat folytat, illetve szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.”

A törvény külön nevesíti a fiatal felnőttek utógondozói ellátását, annak érdekében, hogy a fiatal felnőtt meghatározott feltételek fennállása esetén továbbra is teljes körű ellátásban részesülhessen és így továbbra is a nevelőszülő háztartásában vagy a gyermekotthon, illetve utógondozói otthon gondozásában maradjon.

A Gyámhivatal 2010-ben 20 fiatal számára rendelte el az utógondozói ellátást, mely legalább egy évig tart, de legkésőbb a gondozott 21. életévének betöltésekor megszűnik. Szigorodtak a szabályok, de nappali rendszerű oktatásban való részvétel esetén 25 éves korig még meghosszabbítható.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

A tv. 22. §. (1): „A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerősen megállapította, annak behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá a gyermeket gondozó szülő a szükséges tartást nyújtani nem képes, valamint az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj kétszeresét.”

A Gyámhivatal 2010-ben 16 szülőnek rendelt el megelőlegezést. Sajnos a behajtásra kevés remény mutatkozik, de 2009. január 1-jétől a sikertelen behajtás nem akadályozza az ismételt megelőlegezést.

2003-ban kötött - a családon belüli erőszak megelőzésére a Jegyző, a Rendőrkapitányság és a Gyámhivatal – megállapodást, szerencsére az elmúlt évben nem volt szükség e témában együttműködésre.

A Gyámhivatal feladatköre kibővült a családon belüli erőszak koordinálásával (2009-ben 5 ilyen ügy került felszínre).

Plusz feladatként megjelent a védendő fogyasztókkal kapcsolatos ügyintézés is, a nagy összegű áram,- illetve gázdíj felhalmozás elkerülése érdekében.

A Gyámhivatal folyamatosan fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra (szociális munkás képzés), szakdolgozati témák kidolgozására.

Problémát okoz az évek óta nagyon alacsony hivatásos gondnoki megbízási díj emelésének elmaradása (2007. január 1-től 15 fő gondnokolt után bruttó 40.000.- forintot kap havonta a hivatásos gondnok).

Iratforgalom, határozatok száma

Végezetül néhány statisztikai adat a Gyámhivatal megalakulása óta (iratok száma, határozatok száma)

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Főszám	2689	2771	2775	2788	3012	2761	2767
Alsószám	11878	10595	14911	15823	15628	15127	16285
Irat össz.:	14567	13366	17586	18611	18640	17888	19052
Határozatok sz.	3154	2926	3518	3152	3012	3536	3205

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján

6.1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI. törvény** (gyermekvédelmi törvény) 94.§ (3) bekezdés d) pontja értelmében az a fővárosi kerületi önkormányzat, amelynek területén 40000–nél több állandó lakos él, 2005. július 1-től gyermekjóléti központot köteles működtetni. Ennek kialakításához a gyermekjóléti szolgálat jelenlegi szolgáltatásai mellé a Gyvt. 40. § (3) bekezdése értelmében utcai és lakótelepi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, készenléti szolgálat biztosítása szükséges.

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 98/2011. (III.03.) számú határozatával, hogy 2011. május 01. napjától az átalakítással létrejövő új – önállóan működő és gazdálkodó- jogutód költségvetési szervet alapít Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ néven.

A gyermekjóléti központ létrehozása szakmailag nagyon komoly előrelépés, a megnövekedett kapcsolattartási ügyek, az utcán csellengő és kábítószerrel visszaélő fiatalok felderítése, a kórházban elhagyott, és bántalmazott gyermekek problémáinak megoldása terén. Reményeink szerint az új intézmény és az ott dolgozó szakemberek hamar professzionálissá teszik a tudásukat a megnövekedett és az új szakmai feladatok ellátása terén.

6.2. Már az idei évben is tettük, de a jövőben is komoly erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy a gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek, mint tényleges jelzőrendszer működjenek, az e fajta szakmai kötelezettséget ne csak egyes intézmények érezzék a magukénak.

A 2010. év szeptemberétől többször találkoztunk egyidejűleg a gyermekvédelmi rendszer képviselőivel, és ahhoz hasonlóan, a 2011. évre is tervezünk több találkozót, szakmai fórumot a jelzőrendszer összehangolásának és tevékenységének érdekében, azért, hogy az, a kerületünkben élő gyermekek legfőbb érdekeit szolgálja szakmailag. Cél a közös szakmai nyelv megteremtése, a közös probléma megoldások kidolgozása. Tematikus eszmeforgatások, szakmaközi egyeztetések céljából is szükséges a minél több találkozás.

6.3. Kezdeményezni kell a szakmának a gyermekek pszichés érintettségének kezelését, ezen intézményi háttérnek fejlesztését előtérbe kell helyezni, és ezzel egyidejűleg a rendszerszemléletű családterápiás kezeléseket is hangsúlyozni kell. Hiába a gyermekkel való terápiás munka, ha a gyermek családja nem változik, akkor a gyermek se képes tartósan jól működni. A tünethordozó gyermek mindig a pathológiás család működését jelzi, amivel szükségszerű dolgozni a gyermek érdekében.

6.4. A Budapest Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum újraalakult /171/2011. (IV.07.) sz. határozat/, és célul tűzte ki, a helyi kerületi drogstratégia kidolgozását, és ezzel egyidejűleg a kerületi bűnmegelőzési program is felülvizsgálat alá kerül. Az új program célja, hogy igazodjon a megváltozott, vagy tartósan fennálló probléma típusokhoz és arra adekvát megoldási javaslatot dolgozzon ki. A kerületünkben remek interdiszciplináris szakmai tőke működik, ennek kihasználásával remek programok dolgozhatóak ki.

7. Tájékoztató a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkről

7.1. A bűnmegelőzési program főbb pontjai

7.1.1. Józsefvárosban a bűnmegelőzési tevékenység megvalósítását a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság, az Önkormányzat Hivatalának szervezetei között működő Józsefvárosi Közterület Felügyelet, a Józsefváros Közbiztonságáért Szolgáltató Kht. végzi.

7.1.2. A szervezeti feltételek biztosításán túl a gyermekeket és fiatalkorúakat érintő bűnmegelőzési tevékenység jobb összehangolására, hatékonyságának erősítésére készült az a háromoldalú megállapodás, amelyet az Önkormányzat Jegyzője, a VIII. kerületi Rendőrkapitány és a Gyámhivatal vezetője írt alá 2004. tavaszán. A célok között első helyen szerepel a megelőzés és a rendszeres konzultáció erősítése. A Rendőrkapitányság és a Gyermekvédelmi Iroda között az együttműködés rendszeres és folyamatos.

7.1.3. Az önkormányzat által (az ORFK és a BRFK segítségével) létrehozott Józsefvárosi Térfigyelő Kamerarendszer működtetése nélkülözhetetlen a bűnelkövetés megelőzése illetve a bűnelkövetők elfogásának és büntető eljárás alá vonásának eredményesebbé tételéhez. A rendszer működtetéséhez az önkormányzat jelentős anyagi forrásokat biztosít.

7.1.4. A Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitánysága 2010/2011 évre vonatkozólag kidolgozta „Bűnmegelőzési Tervét”.

Bűnmegelőzési tervünk olyan feladatokat határoz meg, mely egységben foglalja a bűn és baleset-megelőzést, az áldozattá válást, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, bűnelkövetés okainak tipológiáját.

A terv kidolgozása során – figyelemmel arra, hogy generális prevencióról beszélünk – nagy hangsúly fektetünk a havi lebontású feladatok maradéktalan betartására, a civil szervezetek havi, negyedévenkénti visszaellenőrzése, továbbá az olyan programok népszerűsítésére, mint például: „Az iskola rendőre” elnevezésű és az „Ovi zsarú” programok.

„Az iskola rendőre” elnevezésű program - melyet az Országos Rendőrfőkapitány Úr hagyott jóvá - célja a kisiskolások balesetmentes közlekedésének elősegítése, valamint a gyermekek biztonságát veszélyeztető egyéb tényezők megszüntetése.

A gyermekek a legsérülékenyebbek, legyen szó közúti közlekedési balesetekről, élet- vagy vagyon elleni bűncselekményekről. Ők azok, akik életkorukból adódóan nem érzik a veszélyt, a közlekedési helyzetekben, vagy – biztonságot nyújtó közeg híján – az élet más, számukra ismeretlen szituációban. A tudatos közlekedési magatartás kialakításában, illetve a bűncselekmények megelőzésében a felkészítésnek, a szülői példamutatásnak, a tanórai és a tanórán kívüli közlekedésre nevelésnek a jövőben is meghatározó szerep jusson.

Ezt szolgálta a 2008. szeptember 1-től meghirdetett „Az iskola rendőre” program, amely nagy mértékben segítette a gyermekek védelmére irányuló átfogó bűn – és baleset megelőzési tevékenységet. A program célja volt, hogy lehetőség szerint minden általános iskolának legyen egy „Iskola rendőre”, aki közvetlen kapcsolatban van az iskola vezetésével és a diákokkal.

Fontos cél volt az is, hogy a rendőrség közelebb kerüljön az ifjúsághoz, ez által a gyermekekben, szülőknél, és a pedagógusokban egy „pozitív – rendőrkép „ alakuljon ki.

7.2. Tájékoztató a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetőkről

Rendőrség

A VIII. kerületi Rendőrkapitányság az illetékességi területén elkövetett bűnelkövetési formák a gyermekkorú és fiatalok körében 2010-ben

A 2010. évben a gyermekkorú és fiatalok elkövetők a fenti táblázatban jelölt típusú bűncselekményeket követték el.

A fiatalok által elkövetett bűncselekmények közül a legjellemzőbb a különféle kereskedelmi láncok, üzletek sérelmére elkövetett **bolti lopások**. Ezek közül is a luxus márkákat forgalmazó üzletekben megvalósított cselekmények a leggyakoribbak, melyek a kerület területén főként az Aréna Pláza, valamint a Corvin bevásárlóközpont megnyitásával jelentek meg. Az elkövetés motivációja többnyire nehezen állapítható meg, többnyire saját célra, illetőleg használatra történő lopás, de nem zárható ki, hogy a termékek áron aluli értékesítésével „könnyen” szerezhető zsebpénzt szereznek kiegészítésként.

A VIII. kerület területén továbbra is jelen van a fiatalok által útonállászerűen elkövetett rablás, illetve kifosztás bűncselekmény elkövetése, melynek áldozatai a náluk fiatalabb gyermekkorúak, vagy az idősebb nyugdíjas korosztály, illetve a hajléktalanok.

A gyermekkorúak áldozattá válásának az oka, hogy már egész kicsi korban rendelkeznek mobiltelefonnal, Mp3 illetve , Mp4 lejátszóval, az aló tagozatos gyermekek is gyakran szülői kíséret nélkül közlekednek a lakóhelyük és az iskola között. A sérelmükre elkövetett bűncselekmények során az elkövető többnyire verbális fenyegetést alkalmaz, mely a sértett kora miatt elegendő sokszor ahhoz, hogy az áldozat megtörjön és ez által el tudják tulajdonítani tőlük az értékeiket. Súlyosabb esetben, ha a szóbeli közlések nem elég hatékonyak vagy a sértett és az elkövető között nincs olyan jelentős korkülönbség, akkor az elkövetési módszer megváltozik. Gyakran a kés a fenyegető eszközzé válik és a gyors testi fenyegetés is bekövetkezhet.

A fiatalok az idősebb korosztály sérelmére elkövetett bűncselekményei két csoportra oszthatóak. A nők sérelmére elkövetett nyaklánc, illetve a táskakitépések alkalmazása a sértett tehetetlensége okán. A fiatalok gyakran jobb fizikai erőnléttel rendelkeznek, gyorsan jobban futó, mint az áldozat. A bűncselekmények szezonálisan is csoportosíthatóak, nyáron az ékszer a szabadabb öltözködés miatt, téle pedig marad a táskák.

A hajléktalanok sérelmére elkövetett rablás illetve kifosztás bűncselekménye jellemző, mert a hajléktalanok gyakran tudatmódosult állapotban vannak az alkoholtól, illetve velük szemben a társadalom közönyös.

A **közrend elleni bűncselekmények** közül ki kell emelni a kerületben történő, ifjabb gyanúsítottak által elkövetett **garázdaságot**. Ezen bűncselekmények elkövetésében nagy szerepet játszik az alkohol által befolyásolt állapot – ittasság -- , az éjszakai szórakozás miatt

csoportosult fiatalok, a rossz kortárs csoport hátterét felhasználva, előttük „ felvágva” , „ jó bulinak tartva „ garázdálkodnak a kiskorúak. Általában a szórakozóhelyre illetve onnan hazafelé tartva követik el a garázdaságot.

A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények számának visszaszorítása komplex problémát jelent a kerületben. A fiatalkorú elkövetők szinte kizárólag csak a fogyasztói magatartást valósítják meg melynek oka a szórakozáshoz köthető, a bűnelkövetők többsége alkalmi fogyasztó. Ritkábban fordul elő, hogy kábítószerfüggő fiatalkorú ellen folytat eljárást a rendőrség ezekben az esetekben, a háttérben már inkább családi problémák állnak, melynek oka a rossz lecsúszott életkörülmények között élő család elhanyagoló életmódja, konfliktusos helyzetek megoldásának képtelensége, kommunikációs nehézségek, gyász, veszteség, már meglévő addikciók a családban.

A kábítószer fogyasztásban függőségből adódik az újabb probléma. Ahhoz, hogy az illegális drogot meg tudják vásárolni az elkövetők, bűncselekmények során szerzik meg a pénzt, ezek az úgynevezett járulékos bűncselekmények. Többnyire kisebb értékre elkövetett, egyszerű megítélésű lopások, melyek a visszaélés kábítószerrel bűncselekménnyel együtt jelentősen sértik, veszélyeztetik a közrendet az állampolgárok nyugalmát.

A Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Gyermekvédelmi Iroda felé minden esetben érkezik a jelzés ahol a bűncselekmények elkövetője fiatalkorú, gyermekkorú. Ez a 2010. évi folyamán 210 fiatal, gyermekkorú esetében történt meg, ennek során az érintettel szembeni büntetőeljárásról tájékoztatja a rendőrség az érintett szerveket.

A rendőrségi jelzést követően a gyermekjóléti szolgálat megkeresésének eredményképpen, alapellátásban gondozott gyermek 14 fő maradt, 15 fő gyermeket kellett védelembe venni. A bűncselekmény elkövetésekor egy gyermek sem volt gondozott még alapellátásban sem.

A jelzett szabálysértést elkövető gyermekkorú és fiatalkorúak esetében alapellátásban volt szükséges gondozni 4 főt, 16 esetben pedig védelembe vettük őket. Nem volt gondozásban a jelzett kiskorúak közül 23 fő.

8.Együttműködés a kerületi civil szervezetekkel

A gyermekvédelem területén együttműködtünk a **Rév8 Zrt.-vel. A Magdolna negyed II programban hívta életre az „Intenzív Családmegtartó és Családtámogató Szolgáltatás”** kísérleti modell programot. A **„Magdolna negyed program”** lezárult, de pályázati

kötelezettség miatt a program fenntartását 2011. 05.01-től a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ működteti tovább.

A program célja olyan intenzív segítségnyújtás, amely a gyermekek védelembe vételét, illetve a családból való kiemelését megelőzi, megakadályozza, azzal, hogy a családot jobb működéshez segíti. Az érintettek köre azok a családok, akik krízishelyzetben vannak, a Magdolna negyedben laknak, a gyerek(ek) védelembe vétel alatt állnak, vagy a gyermekekkel foglalkozó intézmények úgy érzik, hogy a családnak átmenetileg sok segítségre van szüksége, de a gyermekek nincsenek védelembe véve.

A program a család részéről önkéntes. Fontos, hogy a család életében minimális állandóság legyen jelen (pl. ne álljanak kilakoltatás alatt), illetve a szülők ne legyenek akadályozva valamilyen függőség (betegség, stb) által.

A program során számos krízishelyzetben lévő családot delegáltunk, azonban a feltételeknek csak négy felelt meg. A Gyermekvédelmi Irodával kapcsolatban álló családokban az általános problémák leginkább a nagy összegű díj- és számlatartozás, munkanélküliség, háztartásgazdálkodási hiányosságok, életvezetési defektusok voltak.

A program rövid határidős, csupán 4-6 hetes intenzív családgondozás, amely a család otthonában folyik az önkéntesen kötött írásos megállapodás alapján. A segítségnyújtás folyamata: a családdal való kapcsolatfelvétel, a célok megfogalmazása, problémák feltárása, erőforrások, erősségek megfogalmazása, feladatok sürgősség szerinti rangsorolása. A rögzített időtartam leteltével az eredmények áttekintése egy záró konferencián zajlik, eredménytelenség esetén a gondozás egy alkalommal meghosszabbítható.

„ **Biztos Kezdet Gyermekház**” preventív segítséget nyújt, az eltérő élethelyzetből induló gyermekek célzott támogatására, fejlesztésére, a jelentkező hátrányok mérséklésére.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata és a **Kék Pont** 2010. márciusában kötött stratégiai együttműködést.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal (KEF) „és ezen keresztül, a civilek által már régóta igényelt Józsefvárosi Drogstratégia megszületését is segíti. Szeretnénk ismét hangsúlyozni, hogy a Kék Pont Alapítvány a jövőben is felajánlja az Önkormányzatnak minden szakmai tudását és együttműködési tapasztalatát egy a kölcsönös érdekek tiszteletben tartására épülő, közös, stratégiatervezői folyamatban. Egyben reményünket fejezzük ki az iránt, hogy széles kerületi összefogással, a helyi szükségletek közös feltárásával, mihamarabb megszülethet egy józan helyi drogstratégia. „ Kékpont beszámoló”

„**Józan Babák Klub**” alapítvány, 2006-ban alakult (anonim, informális) önszolgáltató közösség. Egyes tagjai 2008-ban egyesületet alapítottak. Ennek alkalmazásában állva, 1-3 fővel a Józan Babák Klub nyitvatartási idejében hetente három napon ügyeletet biztosítanak. Funkciójuk szerint, az alacsonyküszöbű szolgáltatás segítői.

8.1. Összegzés

A gyermek és ifjúság és családvédelem nem kezelhető elvonatkoztatva a gazdaság, a szociális ellátás, az oktatás és az egészségügy területeitől. A legtöbben „érzelmi” alapon közelítik meg ezt a kérdést, és ezért a családi, társadalmi kötelezettségvállalást természetesnek

tartják. A család felelősségének hangsúlyozásán kívül a közösség is minden történeti időben, kisebb-nagyobb mértékben átvállalt, feladatokat a családtól.

A gyermek és családvédelmet igen széles környezetben kell elhelyezni, vizsgálni. Nem választható el a közösség felelősségének kérdésétől, és e felelősség megosztásának lehetséges és szükséges mértékétől.

Vannak olyan élethelyzetek, amikor – bár a felelősség nem vitatható – a vállalt vagy éppen nem kívánt gyermeket, a család nem tudja, vagy nem akarja átmenetileg, vagy tartósan nevelni külső segítség nélkül.

Másrészt a közösségnek elemi érdeke, hogy a gyermekek minél kiegyensúlyozottabb körülmények között növekedjenek és váljanak egészséges felnőtté.

A deprivált élethelyzetű, deviáns családokban felnövekvő gyermek, a hibás minta és modelltanulás miatt meg is ismétli a szülői életpályát, amit a helyi közösség és ellátások segítségével meg kell akadályozni, melyek nemcsak a gyermeket, hanem annak egész családját is kell, hogy érintsék.

Budapest Józsefváros Önkormányzat képviselői az ellátások biztosítását gyakorlatban, a humánpolitika ágazatán belül, a szakpolitika és az ellátórendszer megvalósításával biztosítják.

A helyi képviselőink alapvetően két törvény alapján látnak el szociális jellegű feladatokat, a szociális és a gyermekvédelmi törvény alapján. A két rendszer jelenleg különállónak számít, de közelít egymás felé. Egységes egésznek kell kezelni, hiszen ha rendszerszemléletben gondolkodunk, akkor alapvető, hogy a rendszer tagjai hatnak egymásra, családon belül, és egészséges felnövekvő generációt akkor lehet kinevelni, ha az egészre koncentrálunk, nem pedig annak tagjaira külön-külön. A családokat kell képessé tennünk a változtatásra.

Míg korábban a szociálpolitika alanyi körét demográfiai alapon a felnőtt-védelemre (ezen belül aktív korúak és inaktívok) illetve gyermekvédelemre osztottuk, napjainkban a szociális gondolkodás és ennek határa a szociális jogalkotás megreformálásával egyre inkább a család válik a szociálpolitika alanyává. A családot, mint a társadalom alapegységét több deprivációs tényező érintheti. A cél az, hogy ezeket külön-külön is számba vegyünk, és lehetőség szerint olyan segítséget nyújtsunk, melynek hatására ezek a problémák összességében megoldódnak. A családban gondolkodás elvét, leginkább a komplexitás elvének érvényesítésével tudjuk megvalósítani, de szerepet játszik a munkánkban a felelősség megosztásának elve is.

A komplexitás alapelve írja elő számunkra, hogy a lehetséges szociális ellátási módszereket (pénzbeli, természetben, vagy akár személyes ellátási formák) együttesen, vagy felváltva, de egymás hatásait kiegészítve, kumulálva kell használnunk. Különösen jól használható ez az elv a családban való gondoskodás elvének erősítésére. A felelősség megosztásának elvét, maga a szociális törvény meghatározza. A társadalom minden szereplője legyen tisztában a saját felelősségével, annak összetevőivel és mértékével. Az egyén felelős saját magáért, a család a tagjaiért, az önkormányzat a lakosságáért, az állam a polgáraiért.

Az értékek melyek a szakmai tevékenységünkre hatnak, a szabadság, egyenlőség, igazságosság, szolidaritás, méltányosság és hatékonyság.

A fenti értékek nem kizárólag a társadalompolitikában jelennek meg, hanem mint tudjuk a szociálpolitika alapelveit is áthatják.

Ezen értékek mentén ellátva a feladatainkat, igyekszünk azt biztosítani, hogy minden család és gyermek számára Józsefvárosban „élhető” élet legyen, ahol az önkormányzatunk képviselőinek tevékenysége és szakmai gondolkodása a biztosíték arra, hogy a társadalmi különbségek kezelésében minden rászorulóknak segítséget nyújt a hivatal tevékenysége által is.

